

Til lovforslag nr. L 32. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 20. januar 2004.

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre

(Mulighed for udvidelse af voksenuddannelsescentrenes uddannelsesudbud)

[af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs)]

1. Ændringsforslag

Enhedslistens medlem af udvalget har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. oktober 2003 og var til 1. behandling den 31. oktober 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 18. august 2003 dette udkast til udvalget, jf. (2002-03) alm. del – bilag 535. Den 10. oktober 2003 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget finder, at regeringens ideologiske felttog har givet øgede brugerbetaling på voksenuddannelser, hvilket i den grad har truet VUC'ernes eksistens. Det har Socialdemokratiet taget stærkt afstand fra. Derfor er Socialdemokratiet også meget tilfreds med, at netop VUC'erne nu får mulighed for at løse denne opgave i faste rammer.

Under forhandlingerne om en ny gymnasielov var det meget magtpåliggende for Socialdemokratiet at sikre, at unge, der ønsker at tage en hf-eksamen, også får mulighed for det, uanset hvor de bor i landet. Med dette lovforslag sker der en udmøntning af bl.a. dette ønske. Dog må det sikres, at lovforslaget ikke bliver årsag til øget centralisering i amter eller kommende regioner. Fleksibel og let adgang til velfungerende uddannelser er en investering i fremtiden.

VUC skal udbyde voksenuddannelse. Derfor er det helt afgørende for Socialdemokratiet, at det voksenpædagogiske miljø bevares. Socialdemokratiet skal derfor fremhæve, at det fremgår af lovforslaget, at undervisningsministeren vil tage højde for bevarelsen af de særlige studiemiljøer i forbindelse med, at der gives tilladelse til placering af et 2-årigt hf på VUC.

Samtidig med at det voksenpædagogiske miljø skal sikres, skal der også sikres nogle rammer, som gør, at de unge mennesker, der vælger den 2-årige hf og studenterkursuset, bliver stimuleret til at gennemføre uddannelsen. Der skal altså

etableres både et voksen- og et ungdomspædagogisk miljø på VUC. Socialdemokratiet har noteres sig ministerens løfte om at følge udviklingen i de forskellige undervisnings- og studiemiljøer.

Med hensyn til kravene til centrenes forstandere er Socialdemokratiet enig med en række af de hørte organer i, at det er uhensigtsmæssigt at stille højere krav til VUC'ernes forstandere, end der stilles i dag. Socialdemokratiet mener ikke, det er akademiske fagkulturer, der er vigtigst i forbindelse med ledelsen af VUC, men nærmere generelle ledelseskompetencer og pædagogisk baggrund. Det må derfor være tilstrækkeligt, hvis mindst én i centerets ledelse har de akademiske kvalifikationer. Vedkommende kan så forstå planlægningen af de gymnasiale uddannelser.

For Socialdemokratiet er det vigtigt at fastslå, at ledelsessammensætningen på VUC i en opstartsfasen ikke må være en barriere for, at der udbydes 2-årig hf for unge med start i det nye skoleår i 2004.

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget betragter det som meget vigtigt, at der er gode muligheder for, at både ældre og yngre voksne har mulighed for at få en uddannelse på gymnasialt niveau. Her er VUC'erne, bl.a. med deres tilbud om hf-enkeltfagsundervisning, en vigtig mulighed. Det samme er studentereksamen som et kursusforløb. Af hensyn til kursisternes muligheder for at udnytte tilbuddene er det vigtigt, at tilbuddene er strikket så godt sammen, at de passer til de forskellige typer af ældre og yngre voksne. Derfor er det også godt, at amtsrådene får muligheder for at give tilbuddene på forskellig vis. Men det er samtidig vigtigt at understrege, at det er af kursisterne. Det skal ikke bruges af amterne til økonomisk tænkning, hvor det er økonomi, der er bestemmende, og hvor indholdsmæssige og geografiske hensyn kommer i anden række.

SF finder, at dette lovforslag yderligere bidrager til give ældre og yngre voksne muligheder for at få den uddannelse, de ikke fik, da de var unge. Men SF er heller ikke blind for, at der kan ske begrænsninger ad anden vej, gennem anden lovgivning og brug af anden lovgivning. Her tænkes bl.a. på, at amterne ud fra rent økonomiske betragtninger kan bruge lovene til det yderste, til ikke at give et ordentligt tilbud, og at am-

terne kan bruge muligheden for at indføre brugerbetaling til det yderste, som SF helst ser afskaffet, jo før jo bedre.

SF kan støtte lovforslagets ændringer af lovens § 13 om krav til kompetencer for forstandere og lærere. SF mener, det er rigtigt for fremtiden til ledelsen at stille de krav, der er anført i § 13, stk. 2 og 3. Derfor afviser SF også de stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstre har nøje overvejet sin stilling til lovforslaget. Succesen af den foreslåede ændring afhænger helt af viljen til at etablere henholdsvis fastholde det uddannelsesmiljø, der opleves relevant og vedkommende for den enkelte uddannelses målgruppe. Der skal således etableres både et ungdomsmiljø og et voksenpædagogisk miljø. Derudover er det afgørende, at amter eller kommende regioner ikke tager anledning af lovforslaget til en yderligere centralisering af adgangen til uddannelser. Hele pointen er en fleksibel og let adgang til uddannelse, som kan få stadig flere danskere til at søge ny viden og øgede kompetencer. Det nye VUC's mangfoldige virksomhed forudsætter en bred og god ledelseskompetence, og Det Radikale Venstre støtter derfor, at man kan organisere den gymnasiale undervisning i en afdeling, hvor ledelsen opfylder kompetencekravet, samtidig med at det samlede VUC kan have en bredere profil i ledelsen. På den baggrund støtter Det Radikale Venstre lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Hvis de stillede ændringsforslag ikke vedtages, vil mindretallet stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Enhedslistens medlem af udvalget er positivt over for nogle af de ændringer for VUC, som dette lovforslag vil medføre. Enhedslisten kan støtte, at et VUC kan udbyde studenterkursus, og Enhedslisten støtter, at VUC kan udbyde en 2-årig hf som en mulighed, der ikke vil ændre på, at de 2-årige kurser typisk placeres i forbindelse med de almene gymnasier. Det er helt centralt for Enhedslisten, at VUC'erne fastholder og udvikler et voksenpædagogisk miljø.

Enhedslisten er ikke begejstret for tanker om at ændre kravene til forstanderens kvalifikationer. Grundlæggende mener Enhedslisten, at et VUC selv må bestemme og afgøre, hvem det vil

ansætte, og hvilke kvalifikationer vedkommende skal have.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqtigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL):

1) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 13 udgår *stk. 2-4*.

Else Winther Andersen (V) fmd. Gitte Lillelund Bech (V) Christian Lund Jepsen (V)

Birgitte Josefsen (V) Louise Frevert (DF) Karina Sørensen (DF) Helle Sjelle (KF)

Else Theill Sørensen (KF) Bodil Kornbek (KD) Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S)

Jeppé Kofod (S) Lene Jensen (S) Thomas Adelskov (S) Aage Frandsen (SF)

Margrethe Vestager (RV) nfm. Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqtigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Stk. 5 bliver herefter stk. 2.

[Fjernelse af krav om undervisningskompetence for forstanderen]

2) I den under nr. 3 foreslåede affattelse af § 13, *stk. 5*, der bliver *stk. 2*, udgår »og afdelingslederens«.

[Ingen bemyndigelse til at fastsætte regler om afdelingslederens beføjelser]

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Ændringsforslagene fjerner kravet om særlige kvalifikationer for forstanderen, idet Enhedslisten finder, at et VUC selv må bestemme og afgøre, hvem det vil ansætte, og hvilke kvalifikationer vedkommende skal have.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqtigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 32

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar samt høringsnotat fra undervisningsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Spm. 1 om, hvor mange amtsråd der over for regeringen har tilkendegivet ønsker om at få mere fleksible muligheder for at tilrettelægge uddannelsesstrukturen på det amtskommunale område, til undervisningsministeren Spm. 2 om, hvilke henvendelser der har været på lovforslaget foruden høringssvarene, til undervisningsministeren
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Svar på spm. 1 om, hvor mange amtsråd der over for regeringen har tilkendegivet ønsker om at få mere fleksible muligheder for at tilrettelægge uddannelsesstrukturen på det amtskommunale område, fra undervisningsministeren Svar på spm. 2 om, hvilke henvendelser der har været på lovforslaget foruden høringssvarene, fra undervisningsministeren
6	1. udkast til betænkning
7	2. udkast til betænkning